

KORIŠTENJE PRIMJERA U DEBATI

Kad ste učili strukturu argumenta, sigurno ste primijetili da je potkrijepa (primjer, statistika, analogija) jedan od 4 glavna dijela koje svaki argument mora sadržavati (tvrdnja, objašnjenje, pokrijepa i poveznica s tezom). Primjeri su u debati važni iz nekoliko razloga: pokazuju da vaš argument vrijedi u stvarnom životu, čine argument uvjerljivijim te vam omogućavaju da pobijete pretjerane generalizacije suprotne strane.

Međutim, da bi primjeri koje koristite ispunili svoju ulogu u debati, moraju biti adekvatno objašnjeni. U nastavku ćemo prikazati pet najčešćih pogrešaka u korištenju primjera i savjete kako ih izbjeći, a zatim vam nudimo i vježbu u kojoj možete primijeniti te savjete.

1. Primjer nije do kraja objašnjen ili nije jasno što on pokazuje.

- “Promjene zakona bit će efikasne samo ako prate društvene promjene, a ne ako im prethode. Svi znamo što se dogodilo s pokretom sufražetkinja.”

Ovo je **pogreška podrazumijevanja**. Premda vam se čini da je neki podatak općepoznat, sudac ne smije donositi zaključke umjesto vas. Morate pretpostaviti da sudac nema specifičnih znanja o tome što vaša potkrepa znači te **objasniti što se točno dogodilo** u primjeru koji uvodite.

2. Niste pokazali zašto je neki primjer važan (tj. koji je njegov utjecaj i značaj : *eng. impact*).

- “Više od pola mladih u SAD-u uzima studentske zajmove kako bi financirali svoje obrazovanje. Treba uvesti univerzalni osnovni prihod kako bi se mladi ljudi mogli obrazovati bez pomoći roditelja i zaduživanja.”

Kako bi ovaj primjer zaista pomogao vašoj strani u debati, trebali biste objasniti **zašto je loše** da su mladi ljudi financijski ovisni o svojim roditeljima ili upadaju u dugove. Primjerice, možete pokazati da mnogi otplaćuju svoje studentske

dugove godinama, čak i desetljećima, zbog čega imaju smanjenu kupovnu moć, a to nepovoljno utječe na ekonomiju cijele države. Tako je vaš primjer dobio puno veću težinu u debati.

3. Primjer nije povezan s tezom.

- “U 15 zemalja EU zatvori su prenapučeni. Zato smatramo da zatvori trebaju biti fokusirani na rehabilitaciju, a ne retribuciju.”

Kao i argumenti, primjeri trebaju biti jasno povezani s tezom. Kad objasnite primjer i pokažete zašto je on važan, zapitajte se **zašto će upravo afirmiranje/negiranje teze riješiti ili umanjiti problem koji predstavljate**. U gornjem primjeru to biste mogli napraviti tako da objasnite da rehabilitacija dovodi do manje stope ponavljanja zločina zbog čega ćemo dugoročno imati manje zatvorenika.

4. Primjer pokazuje izolirani slučaj, a ne trend.

Primjeri koji pokazuju samo jednu situaciju u kojoj vaš argument vrijedi mogu biti korisni, ali bit će još korisniji (pogotovo u napetim debatama!) ako pokažete da **na temelju tog primjera možemo očekivati da će se slične stvari događati u budućnosti i/ili u drugim sličnim situacijama**.

5. Primjer je spomenut samo jednom u debati i ne razvija se dalje.

Ako ste uveli dobar primjer u debatu, nikako nemojte zaboraviti na njega! Kao i argumenti, primjeri mogu “rasti” dodavanjem novih razina analize ili isticanjem novih dionika (eng. *stakeholdera*). Također, primjere može osnažiti primjenom nekog od gore navedenih savjeta. Naravno, nije moguće svaki primjer posve detaljno objasniti u prvom govoru, no ako do kraja debate vaš primjer sadrži sve navedene elemente, mogao bi vam biti koristan gotovo kao i vaši argumenti!

Zadatak: Izaberite jednu od teza te stranu koju želite zastupati. Nakon istraživanja, osmislite tvrdnju argumenta te primjer za njega. Prilikom smišljanja argumenta, posebnu pozornost obratite na primjer. Pazite na povezanost primjera s tezom i tvrdnjom argumenta, objasnite njegovu važnost te da dokazuje trend.

Primjeri teza za WS

1. OD žali zbog veličanja vojnika kao heroja.
2. OD smatra da se marketing temelji na prevari.
3. OD smatra da je nasilje legitiman način prosvjeda.
4. OD smatra da sportaši ne bi trebali iznositi svoja politička stajališta tijekom sportskih događanja.
5. OD smatra da kapitalizam nije u skladu s pravednim društvom.

Primjeri teza za KP

1. Treba zabraniti alternativnu medicinu.
2. Treba zabraniti nasilne videoigre
3. Roditelji bi trebali nadzirati elektronske uređaje svoje djece
4. Glasovanje treba biti obavezno
5. Pristup internetu bi trebao biti ljudsko pravo/ je ljudsko pravo

